



*Participatieraad Woerden*  
*p/a Postbus 45*  
*3440 AA Woerden*  
*info@participatieraadwoerden.nl*

Aan het College van Burgemeester en  
Wethouders van de gemeente Woerden  
Postbus 45  
3440 AA WOERDEN

Ons kenmerk: PR 2019/003

Woerden, 4 maart 2019

Betreft: Maatschappelijke Agenda

Geacht College,

U heeft ons advies gevraagd over de Maatschappelijke Agenda 2019 - 2022 hierna te noemen de MAG. Dit is een nadere uitwerking van het programma voor het Sociaal Domein van uw college. In deze agenda wordt een ambitieus programma geschetst waarin de burger centraal wordt gesteld. Bij de uitwerking van deze agenda zijn veel partijen waaronder de Participatieraad en het NIO betrokken. Wij hebben veel waardering voor de wijze waarop dit is gebeurd.

Wij kunnen ons over het algemeen vinden in de uitgangspunten en uitwerking daarvan in de MAG. De uitvoering van de MAG vraagt belangrijke veranderingen zowel in de organisatie van de gemeente, beleidsafdelingen en Woerden Wijzer (WW), als in de wijze waarop het voorliggend veld, de vrijwilligersorganisaties en de professionele organisaties voor individuele ondersteuning zoals Ferm Werk (FW) gaan samenwerken. Hier noemen we ook de zogenaamde Huizen van Woerden die een belangrijke rol moeten gaan vervullen in de wijken en dorpskernen van Woerden. De burgers die op dit moment zorg en ondersteuning ontvangen dienen geen last te ondervinden van genoemde veranderingen. Een en ander zal worden uitgewerkt in een implementatieplan waar wij nog geen kennis van hebben kunnen nemen. Het betreft hier een majeure wijziging in de wijze van werken van meerdere partijen. We stellen vast dat het succes van de voorgestelde wijze van werken in de MAG in belangrijke mate afhangt van de wijze waarop een en ander gestalte gaat krijgen. Wij willen daarom het implementatieplan vooraf op hoofdlijnen kunnen beoordelen. Tevens nemen we ons voor de implementatie van de MAG nauwkeurig te blijven volgen en verzoeken u ons van de voortgang op de hoogte te houden.

Veel van onze vragen en opmerkingen zien we terug in de uitwerking van de MAG. Toch hebben we nog een aantal kanttekeningen die we hieronder in willekeurige volgorde noemen:

1. De MAG geeft aan dat er een nauwe samenwerking voorzien is tussen WW en FW waar het burgers betreft die in de zogenaamde categorie 3 en 4 van de Participatiewet zijn ingedeeld. De PRW acht dit niet voldoende. In haar visie moet er een duidelijke verantwoordelijkheid belegd worden bij partijen. Daarvoor is de categorie indeling te grof. De PRW stelt voor dat sociale activering en toeleiding naar niet betaald werk de verantwoordelijkheid is van WW, los van de toekenning van een uitkering. De arbeidsmatige dagbesteding is de verantwoordelijkheid, ook financieel, van FW. Zij dient daartoe maximaal samen te werken met externe partijen. Mensen met grote afstand tot de arbeidsmarkt, die nog perspectief hebben op werk na oplossing van hun persoonlijke problemen, is de verantwoordelijkheid van FW eventueel aangevuld met expertise van WW.
2. In de MAG wordt het voorliggende veld nader beschouwd. Daarbij wordt er een groot accent gelegd op de verwezenlijking van de maatschappelijk opgaven. Hier is voorzichtigheid geboden. Woerden bevindt zich in de gelukkige situatie dat veel burgers zich vrijwillig inzetten voor de samenleving. Voor het bereiken van de maatschappelijke doelen moet er een nog groter beroep gedaan worden op de burgers. Ook vanuit het NIO is hierover het nodige opgemerkt. Er wordt door hen verzocht om ondersteuning van de vrijwilligers in de vorm van opleiding en training. Tevens wordt er aandacht gevraagd voor een heldere afbakening van taken tussen vrijwilligers en professionals. Er blijven steeds meer kwetsbare mensen thuis wonen, die voorheen in een begeleide context verbleven. Indien er voor deze groep onvoldoende professionele begeleiding voorhanden is, zal de problematiek toenemen. Het voorliggende veld moet daarop voldoende zijn toegerust. Wij adviseren u in het implementatieplan meer aandacht te besteden aan de versterking van het voorliggend veld. Naast training en toerusting van vrijwilligers is soms ook een structurele 24-uurs inzet van professionals gewenst in het voorliggende veld. Voor dit laatste denken wij met name aan acute complexe jeugdzorg en GGZ-problematiek.
3. In de MAG wordt ook gesproken over het meten van de resultaten. Veel van deze resultaten zijn gebaseerd op data uit diverse bronnen zoals weergegeven in De Staat van Woerden. Wat wij hier missen is het meten van de resultaten op het niveau van het individu. Het individuele gesprek en de vertaling daarvan naar zogenaamde “storytelling” geeft de broodnodige kleuring aan wat er speelt in het sociaal domein. Wat heeft die individuele burger nu gehad aan de hulp in welke vorm dan ook? De gemeente heeft een sturingsinstrument in handen indien het effect van de interventie op het individuele niveau systematisch wordt gemeten. Wij zijn van mening dat een dergelijke systematische terugkoppeling de gemeente kan helpen bij een goede uitvoering van haar taken in het Sociale Domein.
4. Er is een groep inwoners die nu nog wordt ondersteund vanuit de WMO maar waarvan met zekerheid kan worden vastgesteld dat zij op een moment in de toekomst een beroep moeten gaan doen op de WLZ. Denk hierbij aan mensen met een vorm van dementie. Voor deze groep burgers en hun mantelzorgers is dit een grote zorg. Er dient respijtzorg te komen voor mantelzorgers die zorgen voor een dementerende partner. Het huidige contract voor respijtzorg voorziet alleen in opvang van somatische patiënten. Men wil zo lang mogelijk in de thuissituatie blijven maar er komt een moment dat dit niet meer kan.

De overgang van WMO naar WLZ dient naar onze mening optimaal te worden gefaciliteerd door de gemeente. Denk hierbij aan een goede voorlichting over de gevolgen van een overgang van de zorg van WMO naar WLZ. Bij betrokken mantelzorgers heerst er onduidelijkheid over de werking van de wachtlijsten bij de instellingen voor intramurale zorg, de gevolgen voor de eigen bijdrage en de continuïteit van de dagopvang na de toekenning van de indicatie voor de WLZ.

5. In de jeugdzorg kennen we het knelpunt van meerdere wetten: Zorgverzekering, Jeugdwet en WLZ, waarop in sommige “acute” situaties een beroep moet worden gedaan. In de MAG wordt daarom ook gesproken van een zogenaamde doorzettingsmacht van de gemeente. We missen een uitwerking van deze doorzettingsmacht. Hoe krijgt dat dan gestalte in de weerbarstige praktijk van genoemde drie wetten? Overigens speelt de doorzettingsmacht ook een rol in het bredere sociale domein, als het gaat om het voorkomen van nadelige gevolgen voor de burger. We zullen uw implementatieplan daarop beoordelen.

Samengevat komen we tot de conclusie dat er met de Maatschappelijke Agenda een ambitieus plan ligt voor de invulling van het Sociaal Domein in de komende jaren. De feitelijke invoering daarvan zal bepalend zijn voor het succes. Veel zal afhangen van de wijze waarop een en ander gestalte krijgt. Wij wensen u daarbij veel wijsheid toe.

Met vriendelijke groet



Rob Kotvis,  
Voorzitter Participatieraad Woerden